

7/7699
6.10.17

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.587/2838/9340
Konu : Yazılı soru önergesi

25/10/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 06/09/2016 tarihli ve 43452547-120.07-55227 sayılı yazı,
b) 05/10/2016 tarihli ve 56020453/2016-610.01-E.2159/7542 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7699 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.587/3033/9912

Konu : Yazılı soru önergesi

25/01/2017

Sayın Hışyar ÖZSOY
Bingöl Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7699 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarımızda, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı dokuzuncu bölümünün "Nakiller" kenar başlıklı 53., "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54., "Disiplin nedeniyle nakil" kenar başlıklı 55., "Zorunlu nedenlerle nakil" kenar başlıklı 56. ve "Hastalık nedeniyle nakil" kenar başlıklı 57. maddelerinde, nakillerin nasıl yapılacağı hususu ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Ceza infaz mevzuatımızda "sürgün" şeklinde bir uygulama bulunmamakta olup, başta zorunlu nakiller olmak üzere, hükümlü ve tutuklular mevzuata uygun olarak bulundukları ceza infaz kurumlarından başka ceza infaz kurumlarına nakledilmektedirler. Başka ceza infaz kurumuna sevk edilen hükümlü ve tutukluların sevklerinden önce gerekli sağlık kontrolleri yapılmakta ve güvenlik önlemleri alındıktan sonra sevk işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular, mevzuat hükümleri çerçevesinde, kapasitesi yoğun olan ceza infaz kurumlarından kapasitesi uygun olan ceza infaz kurumlarına nakledilmekte olup, hükümlü ve tutukluların ailelerine yakın ceza infaz kurumlarında barındırılmaları bazen mümkün olamamaktadır.

B) Ceza infaz kurumlarımızın ihtiyacına binaen her yıl merkezi yönetim bütçelerinde yer verildiği ölçüde hükümlü ve tutuklu nakil aracı ile hasta nakil ambulansı satın alınmaktadır. Satın alınan hükümlü ve tutuklu nakil araçlarının, en başta can güvenliğine ve insan sağlığına uygun, çağdaş ve modern olmasını teminen teknik şartname konusunda çeşitli üniversitelerimizden danışmanlık desteği alınmaktadır.

Son yıllarda satın alınan hükümlü ve tutuklu nakil araçları ile birlikte ceza infaz kurumlarımızın envanterinde gözle görülür bir aşama kaydedilmiş olup, bu konuda maliyetin ikinci planda tutulması suretiyle öncelik can güvenliğine verilmektedir.

III- Kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) İnsan hakları konusunda ceza infaz kurumu personeline yıllık eğitim plânı kapsamında her yıl eğitimler düzenlendiği, söz konusu eğitimlerde; insan haklarının tanımı, özellikleri ve tarihi gelişimi, uluslararası alanda insan hakları, Birleşmiş Milletler, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen insan hakları ile ilgili diğer temel belgeler, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve özellikleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kişisel başvuru, mahkemenin yapısı ve karar süreci, Türk hukukunda AİHM kararları, cezaevleri ile tutuklu ve hükümlü hakları konularına yer verildiği,

B) Ceza infaz kurumlarımızda bulundukları sırada veya zorunlu nedenlerle kurum dışına çıkışlarda, hükümlü ve tutuklu ile görevli personel arasındaki ilişkinin mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştiği, bu hususta şikâyeti olan hükümlü ve tutukluların şikâyetlerinin derhal ilgili mercilere iletildiği, ilgili personel hakkında adlî ve idarî soruşturma başlatılarak gereğine tevessül edildiği,

C) Ceza infaz kurumlarımızda görevli personel ile kurum dış güvenlik görevlilerinin eş güdümlü olarak çalıştığı, nakil sırasındaki yol güzergahının nakilleri gerçekleştiren dış güvenlik görevlisi jandarma tarafından terör örgütlerinin saldırı ihtimali de göz önüne alınarak belirlendiği, yapılan sevk güvenli bir şekilde tamamlanabilmesi için güvenlik açısından en uygun olan güzergahların seçildiği,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Öte yandan, ceza infaz kurumlarında yapılan sevkler sırasında hükümlü ve tutuklular ile görevli personelin sıkıntı yaşamaması için kullanılan araçların periyodik olarak bakımlarının yapıldığı ve sevke çıkmadan önce kontrollerinin gerçekleştirildiği,

Anlaşılmıştır.

V- Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 25/10/2016 tarihli cevapta;

A) Bingöl M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan terör örgütü mensubu 12 tutuklunun 17/05/2016 tarihinde Gümüşhane, Trabzon ve Rize'de bulunan ceza infaz kurumlarına nakledildikleri, söz konusu nakil işleminin 2012 model Isuzu Nova Lüks marka kurum genel bütçe demirbaşına kayıtlı nakil aracı ile gerçekleştirildiği, önergede yer alan sevk işleminde kullanılan aracın eski bir ring aracı olduğu iddiasının gerçeği yansıtmadığı,

B) Aracın havalandırmasının araç içerisinde yer alan mahkumların talepleri ve aracın hava sirkülasyonu göz önünde bulundurularak açılıp kapatıldığı, havanın sıcak olması sebebi ile kaloriferlerin hiç açılmadığı, ayrıca söz konusu nakil sırasında iki defa 45'er dakika olmak üzere karakollarda ve ihtiyacın olduğu bazı yerlerde de durularak molaların verildiği,

Sevke başlamadan önce tutukluların sevk süresince gerekli olan iışelerinin kurum ambar birimi tarafından görevli devriyeye teslim edildiği ve tutukluların kendilerine verilen kumanyaları yedikleri,

C) Söz konusu tutukluların kurumdan ayrılmadan önce ve sevk edildikleri kuruma girişleri yapıldığı sırada sağlık raporlarının alındığı, iddia olunduğu üzere sevk sırasında bayılan, kusan veya fenalaşan kimsenin bulunmadığı,

Ç) Sevkler sırasında yaşanan kötü muamele iddialarıyla ilgili olarak ceza infaz kurumu görevlileri hakkında açılmış herhangi bir soruşturma bulunmadığı, soru önergesinde adı geçenin göndermiş olduğu mektuptaki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAG
Bakan